

İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi

15 Temmuz Darbe Girişimi Destekleme ve Casusluk Suçlamaları ile ilgili Dava

18 Aralık 2020

Bu iddianamedeki suçlamaların hiçbiri, olgusal temele, delile, somut bir eylemin incelenmesine dayandırılmamıştır. Bunlar, dünya görüşüme, etik değerlerime ve sorumlu olduğum sivil toplum kuruluşlarının yürüttüğü faaliyetlerin amaçlarına taban tabana zıt iddialardır.

Somut delillerin yokluğunda, iddialar birbirlerinin gerekçesi haline getirilmiş, suçlamalar iç içe geçirilerek suçlu olduğuma dair algı yaratılmasına gayret edilmiştir.

İddianamede üzerime atılmış olan ve tutukluluğumun devam etmesine yol açan siyasi ve askeri casusluk suçunun izahının kolay olmadığı fark edilmiş olacak ki, iddianamenin başlangıcında üzerime atılmış olan siyasi ve askeri casusluk suçunun, nasıl oluştuğunun anlaşılması için Gezi olaylarında yaşananların anlatılmasına ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiş ve aynı iddia makamının imzasını taşıyan Gezi iddianamesinden alınan bölümler nesnel gerçeklik gibi kullanılmıştır. Ben de, beraat ile sonuçlanan Gezi davası iddianamesinde kullanılan yöntemin, bu iddianamedeki suçlamaların nasıl kurgulandıklarının anlaşılmasına ışık tutacağına inanıyorum.

Gezi iddianamesi; Gezi olaylarının hükümeti devirmeye yönelik bir kalkışma olarak George Soros tarafından planlandığı, Gezi eylemlerinin bu plan uyarınca Soros tarafında finanse edildiği, benim de bu planlama sürecine katıldığım, Soros kaynaklı finansmanı Gezi olaylarına aktardığım, talimatlarım altında çalışan yarım düzine kişiden oluşan gizli bir yapıyla sivil toplum kuruluşlarını yönlendirerek Gezi olaylarını organize ettiğim ve yönettiğim şeklinde fantastik bir kurguyu içermektedir. Benim illegal yapılara ve silahlı terör örgütlerine eylemde bulunmaları için ortam hazırladığım, dış ülkelerin baskısıyla hükümeti istifaya zorlama gayreti güttüğüm; bunun gerçekleşmemesi halinde ise iç savaş senaryolarına uygun bir ortam hazırladığım da iddia edilmiştir.

Benim Gezi olaylarını önceden bildiğime, hükümeti devirme amacı güttüğüme, herhangi birisine eylem talimatı verdiğime, örgüt ilişkisi içinde olduğuma, şiddet olaylarını desteklediğime dair hiçbir delil, bulgu, işaret olmaksızın, bu suçlamalar yapılabilmektedir. İddianamede yer alan MASAK raporunda Gezi olaylarına aktarılmış herhangi bir maddi kaynak olmadığı ortaya konmasına rağmen, Gezi olaylarını finanse ettiğim iddiasında ısrar edilmiştir.

AİHM, 10.12.2019 tarihinde iddianamede anlatılan olguların ve bulguların nesnel değerlendirilmesinin, iddia edilen suçların işlendiğine dair makul şüphe oluşturmak için yeterli olmadığına hükmetmiştir. Bundan iki ay sonra, İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi de tüm sanıkların beraatine karar vermiştir.

Sayın mahkemenize sunulmuş olan iddianamedeki suçlamalar da, olgusal gerçeklerle çelişki halindedir. Bunun en çarpıcı örneği, benim 15 Temmuz darbe girişimini organize etmek için faaliyetlerde bulunduğum ve FETÖ örgütünün mahrem sorumlularıyla irtibatta olduğum iddiasıdır. Zira, Gezi iddianamesinde beni hedef alan kurgunun ve hukuksuz dinlemelerin FETÖ üyeliği ile suçlanan emniyet ve yargı mensupları tarafından gerçekleştirildiği alenen ortaya çıkmıştır.

Benim Gezi olaylarının planlayıcısı ve yöneticisi olduğum iddiası, Gezi iddianamesinin ekinde bulunan 15.06.2013 tarihli Emniyet KOM Daire Başkanlığı tarafından kurgulanmış Analiz Raporu'na dayandırılmış, iddianame bu kurgu üzerinden ve hukuksuz dinlemeler kullanılarak hazırlanmıştır. Bu husus beraat kararının gerekçesinde kayıt altına alınmıştır.

İddia makamı, casusluk suçlamasını Gezi iddianamesine dayanarak gerekçelendirmeye çalışırken, yeni iddianamede öne sürülen benim, 15 Temmuz darbecileriyle, FETÖ'nün mahrem sorumlularıyla irtibatta olduğum şeklindeki temelsiz iddiayı çürüten bu gerçeği gizlemiştir; hatta iddia makamı hukuka aykırı elde edilmiş bu delilleri yeni iddianamede de kullanmaktan çekinmemiştir.

İddia makamı Gezi dosyasına sunduğumuz Ergenekon ve Balyoz davalarındaki hukuksuzlukları eleştirdiğim yazıları ve düzenlediğim toplantıyı da göz ardı etmektedir. Bunlar mahkemenize sunulmuştur.

Ben hayatım boyunca askerî darbelere karşı çıktım, ordunun siyasete müdahale etmesini eleştirdim. Gülenci örgütlenme ağı ile hiçbir ilişkim olmadı. Darbe girişimini desteklemek hayat deneyimime, dünya görüşüme ve etik değerlerime tamamen terstir.

İddianamede Adil Öksüz'ün ABD'ye gitmesi ile benim Almanya seyahatimin aynı zamana rastlamış olmasının aramızda irtibat olduğunun delili olarak sunulması da, olağanüstü ölçüde mantıksız bir iddiadır. 11-12 Kasım 2015 tarihlerinde ben T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcisi ve Düsseldorf Başkonsolosu'nun da davetli olduğu Türkiye Almanya Gençlik Köprüsü toplantısında idim.

Gezi iddianamesinde, bütün Gezi olaylarının planlayıcısı ve yöneticisi olmakla suçlanmama benzer bir şekilde, bu iddianamede de benim darbe sonrası oluşturulacak yeni yönetim içerisinde legal ve illegal görevler alacak kişileri koordine ettiğime dair akıl almaz bir iddia hiçbir bulguya dayandırılmadan ileri sürülebilmektedir.

Yurt dışı seyahatlerimin bu amaçla yapıldığı da iddia edilmiştir. Benim yurtdışı seyahatlerimde nerede kiminle görüşmüş olduğum bellidir, tüm seyahatlerimin programları şeffaftır. Benim ilişkide olduğum kişiler ve bağlantılı oldukları sivil toplum kuruluşları da bellidir. Hepsi uluslararası saygınlığa sahip bu kuruluşların hükümete karşı bir faaliyetle ilgilerinin olması imkânsızdır.

15 Temmuz darbe girişimine katılmış olduğum suçlaması gibi casusluk faaliyetlerinde bulunduğum suçlamasında da, Henri Barkey'le yoğun temas içinde olduğum iddiası, kanıt olarak kullanılmaktadır. Benim Henri Barkey'in yerli işbirlikçisi olduğum iddia edilmiştir. Henri Barkey'e herhangi bir bilgi, belge ilettiğim gösterilemediği gibi, yoğun temasta olduğuma dair de hiçbir bulgu yoktur. Henri Barkey ile hükümet temsilcilerinin de katıldığı bir konferansta tanıştım ve en son Ekim 2012 tarihinde İstanbul Forum konferansında karşılaştım. Birlikte bir çalışmamız, süreklilik arz eden irtibatımız da olmadı, Henri Barkey benim Yönetim Kurulu Başkanı olduğum Anadolu Kültür'ün herhangi bir etkinliğiyle ilgilenmiş, benden herhangi bir konuda bilgi talebinde bulunmuş da değildir. Henri Barkey ile 18 Temmuz 2016 tarihinde bir lokantada tesadüfen karşılaşmak dışında hiçbir görüşmem hatta telefon konuşmam da olmadı. Baz istasyonlarının çakışmasının görüşme yaptığımızın kanıtı olarak sunulması da mantıksızdır.

Kaldı ki iddianamenin ekinde bulunan HTS verileri raporu incelendiğinde aşağıdaki bulgular da ortaya çıkmaktadır.

Benim ve Henri Barkey'in cep telefonlarının birkaç defa yakın baz istasyonlarından sinyal verdiği tespit edilmiştir, ancak dört yıllık bir süre içinde telefonlar hiç aynı baz istasyonundan sinyal vermemişlerdir.

Benim cep telefonum, ağırlıklı olarak Cumhuriyet caddesi Harbiye Şişli konumundaki 1363421471 ID no'lu baz istasyonundan sinyal vermiştir. Bu, otellerin bulunduğu bölgede Cumhuriyet caddesi No: 40 Şişli adresindeki çalışma ofisime en yakın baz istasyonudur. Söz konusu tarihlerde mesai saatleri boyunca cep telefonumun bu baz istasyonundan sinyal verdiği, Henri Barkey'in ise çevreden geçerken ya da çevredeki otellerde kalırken telefonunun yakın bir baz istasyonundan sinyal vermiş olduğu anlaşılmaktadır.

Aramızda herhangi bir görüşme tespit edilmemiş olduğu halde, Henri Barkey ile birlikte 15 Temmuz darbe girişimini örgütlediğimiz ve casusluk faaliyetlerinde bulunduğumuz iddia edilebilmektedir.

Casusluk faaliyetinde bulunmak için sivil toplum çalışmaları yaptığımı dair kurgu da tamamen gerçeklerden kopuktur. Delil yerine casuslukla ilgili komplo teorileri anlatılmakta, Anadolu Kültür hakkında olgusal temele dayanmayan, niyet okumalar, akıl yürütmeler yapılmaktadır.

İddianamede aleyhime delil oldukları öne sürülenlerin hiçbiri casusluk faaliyeti ile ilgili değildir, herhangi bir suç unsuru da barındırmamaktadırlar.

Roja'ın Işıkları, Küçük Kara Balıklar - Güneydoğu'da Çocuk Olmak, 1994 başlıklı belgesel filmlerin benimle ve Anadolu Kültür'le hiçbir alakası yoktur, bunlar bana gönderilmiş olan, seyretmemiş olduğum için masamın üzerinde flaş bellek içinde kayıtlı filmlerdir.

In Memoriam konseri, Valilik, Kültür Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nın bilgisi dahilinde gerçekleşmiştir. Bir anma konseridir, propaganda etkinliği değildir. Cumhurbaşkanı da, İstanbul'dan Ermeni aydınların tutuklandığı ve tehciye yollandığı 24 Nisan 1915 tarihinin 100. yıldönümü olan 24 Nisan 2015'te Ermeni kilisesinde düzenlenen anma törenine katılmış ve ölen Ermeniler için taziyelerini bildirmiştir.

Anadolu Kültür tarafından destek verilmiş olan Yer İsimleri Araştırma Projesi tamamlanmadığı için, herhangi bir bilgi Anadolu Kültür'e ya da bana ulaşmamıştır, dolayısıyla bu bilgileri aktarmış ya da paylaşmış olmam mümkün değildir. Yerleşimlerin hâlâ hatırlanmakta olan eski isimlerinin araştırılması, kaybolmakta olan kültür mirasının kayda geçirilmesi anlamını taşımaktadır. Bu doğrultuda farklı araştırmacılar ve sivil toplum kuruluşları birçok çalışma yapmışlar, yayınlar çıkartmışlardır. Şimdiye kadar eski yer isimlerinin araştırılmasının devlet aleyhine istihbari faaliyet olarak görüldüğü ve kısıtlandığı bir uygulama söz konusu değildir. Ayrıca, bu tür araştırmalar Anadolu Kültür'ün ana faaliyet konuları arasında da değildir.

İddia makamının, sivil toplum kuruluşlarının casusluk faaliyetinde bulunduğuna dair analizleri de gerçeği yansıtmaktan uzaktır. Örneğin, iddianamede, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yabancı ülkelerin sivil toplum kuruluşlarını istihbari faaliyetlerde aktif olarak kullanmaya başladıkları ifade edilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra Soğuk Savaş dönemi başlamıştır. Bu dönemde ABD'nin Sovyetler Birliği yanlısı sol hareketlerin önünü almak gerekçesi ile istihbarat faaliyetleri yürüttüğü bilinmektedir. İstihbari çalışmaların odağı da, sol kuruluşların faaliyetleri olmuştur.

Buna karşılık, ülkemizde insan hakları ve demokrasi alanlarında Batı'daki benzerleriyle işbirliği yapan sivil toplum kuruluşları ise İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden tam yarım asır sonra, Türkiye'nin AB ile üyelik müzakere sürecinde etkin olmaya başlamışlardır. Türkiye ile Avrupa Birliği arasında 2002 yılında yapılan anlaşma uyarınca sivil toplum kuruluşlarına Avrupa Birliği'nden fon destekleri sağlanmaktadır. Anadolu Kültür de bu anlaşmanın ilkelerine uygun olarak Avrupa Birliği'nden ve başka kuruluşlardan fon desteği almıştır. İddianamedeki kurguda bu kuruluşlar da itham altında bırakılmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarının tüm yurttaki örgütlenmeleri ve kitleselleşmeleri ise 1999 Marmara depremi sonrasında rastlar. İddia makamı, Soğuk Savaş döneminde yürütülen siyasi - ideolojik faaliyetlerle ülkemizde demokrasiye katkı sağlayan sivil toplum hareketini kasıtlı olarak karıştırmaktadır.

İddia makamının Arap Baharı ile ülkemizde yaşananlar arasında paralellik kurması da son derece isabetsizdir. Bu ülkeler serbest seçimlerin olduğu çok partili demokrasi deneyimine sahip olmamışlardır. Arap Baharının başladığı Tunus'ta ve daha sonra Mısır'da özgür seçimlerin yapılması temel toplumsal talep haline gelmiş ve yapılan ilk özgür seçimlerde toplumsal tabanı olan siyasi hareketler yönetime gelmişlerdir.

Casusluk suçlamasının kullanılması ile ilgili olarak da, Türkiye ile demokrasiyle idare edilmeyen Orta Doğu ülkeleri arasında ciddi bir fark vardır. Irak'ta, Suriye'de, Mısır'da, İran'da rejime muhalif faaliyetler yürütenler, iktidarı eleştirenler sık sık casuslukla suçlanmışlar ve cezalandırılmışlardır. Bu suçlama sivil toplum kuruluşlarının üzerinde bir baskı aracı olarak işlev görmüştür. Buna karşılık, ülkemizde gazetecilik ve sivil toplum faaliyetlerinde bulunanların casuslukla suçlandığı ve mahkûm edildiği vaki değildir. Maalesef son dönemde yaşananlar ve özellikle bu iddianamedeki suçlama, bu duruma aykırı olan ve özgürlükler için tehdit teşkil eden gelişmelerdir.

İddia makamının Arap Baharı ile ülkemizde yaşananlar arasında paralellik kurması da son derece isabetsizdir. Bu ülkeler serbest seçimlerin olduğu çok partili demokrasi deneyimine sahip olmamışlardır. Arap Baharının başladığı Tunus'ta ve daha sonra Mısır'da özgür seçimlerin yapılması temel toplumsal talep haline gelmiş ve yapılan ilk özgür seçimlerde toplumsal tabanı olan siyasi hareketler yönetime gelmişlerdir.

Suç sayılacak herhangi bir edimin yokluğundan, iddia makamı Anadolu Kültür'ün tüm faaliyetlerini karalamak yoluna gitmiş, Anadolu Kültür'ün yurttaşlarımızı birbirine düşürme ve devletle bağlarını zayıflatma amacı güttüğünü iddia etmiştir.

Anadolu Kültür 2002 yılında kurulmuştur ve gerçekleştirdiği projeler ile yurt içinde ve yurt dışındaki ortakları nezdinde itibar kazanmış bir kuruluştur. Tüm faaliyetlerinde düşmanlığa yol açabilecek önyargıların aşılmasını hedefler; farklı toplumsal kesimlerden gelen gençlerin özgür bir ortamda konuşmalarını, birbirlerini dinlemelerini ve birlikte sanatsal faaliyetlerde bulunmalarını teşvik eder. Mahkemenize takdim ettiğimiz belgeden de görebileceğiniz gibi, Anadolu Kültür'ün etkinlikleri; sergi, film, fotoğraf çalışmalarının desteklenmesi, sanat atölyelerinin, söyleşilerin, konserlerin düzenlemesiyle ilgilidir. Anadolu Kültür'ün ayrımcılığı körüklediği, vatandaşlarımızın devletle bağlarını zayıflatma amacı güttüğü, çirkin bir iftiradır.

Etnik köken ya da inançları nedeniyle azınlıkta olan vatandaşların devletle bağlarının güçlü olması için kendilerini toplumun eşit bireyleri olarak görmeleri, böyle hissetmeleri gerekir. Sorunlarını özgürce ifade edebilmeleri ve deneyimlerini toplumun diğer bireyleriyle paylaşabilmelerinin de eşitliğin gereği olduğuna inanıyorum.

Anadolu Kültür olarak sanat ve kültür etkinlikleriyle katkıda bulunmaya çalıştığımız amaç budur.

Anadolu Kültür, Diyarbakır'da, Çanakkale'de, Antakya'da, Konya'da, Trabzon'da, Kars'ta, Van'da, Mardin'de, İzmir'de, Gaziantep'te de birçok projeyi kendi başına ve ortaklıklarla gerçekleştirmiştir; hiçbir etkinliğiyle ilgili sorun yaşamamıştır.

İzninizle Anadolu Kültür faaliyetlerinden birkaç örnek vermek istiyorum.

2002 yılında Diyarbakır'da kurulan sanat merkezi İstanbul'dan ve ülkemizin farklı bölgelerinden gelen sanatçılara, akademisyenlere ev sahipliği yaptı. Diyarbakırlı genç sanatçılara destek olmaya çalıştı.

2004-2007 yılları arasında Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'nün onayıyla yürütülen proje kapsamında, Bandırma, Kars ve Tekirdağ F tipi cezaevlerinde sanat atölyeleri, kültürel etkinlikler düzenledi, mahkûm ve tutukluların yazdıkları hikâyeler, şiirler kitaplaştırıldı.

2008 yılında birlikte çalıştığımız ABD merkezli Dünya Anıtlar Fonu ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasından imzalanan anlaşmayla, Ani antik şehrinde ortak restorasyon çalışması başlatıldı. Anadolu Kültür, uzmanları bir araya getiren atölyeler ve sergiler düzenledi, Türk hükümetinin Ani'yi UNESCO Dünya Mirası listesine önermesine destek niteliğinde çalışmalarda bulundu. Bu çalışmalar 2019 yılında Avrupa Arkeoloji Mirası ödülüne layık görüldü.

2010-2012 yıllarında Türkiye'den ve Ermenistan'dan genç müzisyenlerin katıldığı orkestra, İstanbul'da ve Berlin'de konserler verdi.

2010 yılında 1915'te İstanbul'da tutuklanan ve tehciye tabi kılındıktan sonra kurtarılan Ermeni besteci ve etnomüzikolog Gomidas anısına bir konser düzenledi, bu etkinlik Kültür Bakanlığının sorumluluğundaki 2010 İstanbul Kültür Başkenti Programına dahil edildi.

2011 yılındaki Van depreminden sonra, İstanbul'dan ve Diyarbakır'dan fotoğrafçılar, Van'da çocuklarla fotoğraf atölyeleri düzenlediler. Van'da ve İstanbul'da fotoğrafları sergilendi.

2011-2012 yılında Devlet Tiyatrosu'nda çalışan sanatçıların desteğiyle Diyarbakır ve Trabzon'da kadınlar ortak bir piyes hazırladılar ve oyunu Diyarbakır, Trabzon ve İstanbul'da sahneye koydular.

2013-2017 yılları arasında İzmir ve civarı ile Diyarbakır ve civarındaki yerlerden genç sanatçılar eşleşerek birbirlerinin şehirlerini ziyaret ettiler, ortak video ve fotoğraf çalışmaları gerçekleştirdiler.

2017 yılından itibaren de ülkemizde ve Almanya'da sivil toplum kuruluşlarının Suriyeli sığınmacı ailelerin çocuklarının eğitimi ile ilgili geliştirdikleri yöntemlerin tartışıldığı ve yeni modellerin oluşturulduğu bir proje yürütülmekte.

Yirmi yıldır ülkemizin çeşitli şehirlerinde gerçekleşen Anadolu Kültür etkinlikleriyle ilgili olarak, bugüne kadar, Valilik, Emniyet, MİT yetkilileri ve savcılar casusluk faaliyeti yapıldığından şüphe etmediler. Buna rağmen iddia makamının bu faaliyetlerde casusluk amacı güdüldüğünü iddia etmesi, ülkemizin devlet kurumlarının işleyişini ve denetim kapasitelerini hafife almak anlamına da gelmektedir.

İddianamede Açık Toplum Vakfı'nın faaliyetleri kapsamında bana yöneltilmiş suçlamalar da temelsizdir. Açık Toplum Vakfı yasalara ve mevzuata uygun biçimde faaliyet göstermiş ve

yasalara uygun biçimde yürütülen projelere destek vermiştir. Açık Toplum Vakfı'nın suç unsuru içeren bir faaliyette bulunduğu ya da böyle bir faaliyeti desteklediğine dair hiçbir bulgu yoktur.

Açık Toplum Vakfı Yönetim Kurulu üyesi olarak, ben de vakfın faaliyetlerinden sorumluyum. Ancak hiçbir zaman vakfı temsil etme, vakıf adına karar verme, fon kullandırma konularında özel bir yetkim, görevim olmadı.

Gerçeklikten bu kadar kopuk, bu kadar tuhaf suçlamalar gerekçe gösterilerek AIHM'in ihlal kararı, yerel mahkemenin beraat kararı, iki defa da tahliye kararına rağmen yıllarca tutuklu kalmam, sıradan bir hak ihlali değildir, benim için bir tür manevi işkence haline gelmiştir.

Umarım yurttaşlarımızın özgürlüklerinden mahrum kalmasına yol açan, temelsiz, delilsiz, mantıksız suçlamaların en aşırılarını içeren bu iddianame, türünün son örneği olur.

Osman Kavala